

Klimatneutrala Gotland – En kraftsamling för omställningen!

Klimatneutrala Gotland är en del av innovationsprogrammet Viable Cities. Här samverkar 48 städer och kommuner i Sverige för att accelerera klimatomställningen.

Satsningen finansieras av Energimyndigheten och Region Gotland. Tillsammans får vi kraft av varandra och bidrar till att driva omställningen på Gotland framåt.

Varje år undertecknar Region Gotland ett klimatkontrakt tillsammans med Viable Cities och statliga myndigheter. Klimatkontraktet är ett gemensamt åtagande som sätter riktningen genom mål, prioriteringar och insatser på vägen mot ett klimatneutralt Gotland 2040, med ambitionen att göra hållbara lösningar till det nya normala.

Vi är två processledare, Sara Lundin på Region Gotland och Johan Carper på Tillväxt Gotland. Vårt uppdrag är att stötta det gotländska samhällets klimatomställning.

Vi har ett särskilt fokus på fossilfria och klimatneutrala transporter, samtidigt som vi arbetar brett med initiativ som bidrar till omställningen. Vi möjliggör samarbeten och startar samtal för att koppla ihop olika initiativ som tar oss ett steg närmare ett klimatneutralt Gotland 2040.

Under det första året har vi både arrangerat och deltagit i evenemang och möten, vi fungerar som en länk mellan olika aktörer, näringsliv och offentlig sektor. Vi behöver alla hjälpas åt för att nå ett klimatneutralt Gotland 2040: offentlig sektor, näringsliv, civilsamhälle och medborgare.

Vill du eller din organisation vara en del av kraftsamlingen? Hör av dig! Här nedan kan du läsa om det som redan är en del av kraftsamlingen.

Sara och Johan



“
Vi behöver alla
hjälpas åt för att
nå målet om ett
klimatneutralt
Gotland 2040
”

Kontakt:

Sara.lundin@gotland.se

Johan@tillvaxtgotland.se

gotland.se/klimatneutralagotland



Våren på Gotlandshem

Den här våren har vi fortsatt vår resa inom Allmännyttans klimatinitiativ, där målet är att halvera våra utsläpp till 2035. Tre områden som har stått i fokus under våren är: träd, vatten och fordon.

Träd som stärker våra områden

Vi har tagit fram en trädstrategi som ska guida hur vi bevarar, utvecklar och planterar träd i våra bostadsområden. Strategin bygger på 3-30-300 principen: tre träd i blickfånget, 30 procent krontäckning och max 300 meter till grönområde.

För att se hur strategin fungerar i praktiken gick vi tillsammans med en arborist igenom ett av våra områden för att se vilka träd som ska skyddas, vilka som behöver stöd och var nya kan få växa. Rätt träd på rätt plats gör skillnad, både för ekosystemen och för våra hyresgästers välbefinnande.

En hållbar vattenanvändning

På en ö med begränsade resurser är vatten en av våra viktigaste hållbarhetsfrågor. Under 2025 minskade vi förbrukningen från 129 till 114 liter per person, och vi fortsätter mot målet 100 liter till 2027. Vi arbetar med regnvattenlösningar, snålspolande

installationer, individuell mätning och smart bevattning och under 2026 stärker vi arbetet ytterligare genom upphandling, där vatteneffektiva lösningar ska prioriteras redan från start.

Möjliggjort en fossilfri fordonsflotta

Från och med detta år kan alla Gotlandshems fordon köras på el eller HVO. Det innebär att varje resa vi genomför medför ett lägre utsläpp än tidigare. Ett konkret steg som visar att vi rör oss i rätt riktning.

gotlandshem.se/aktuellt/nyheter

Kapacitet Gotland – GEABs utbyggnad som möjliggör Gotlands klimatomställning

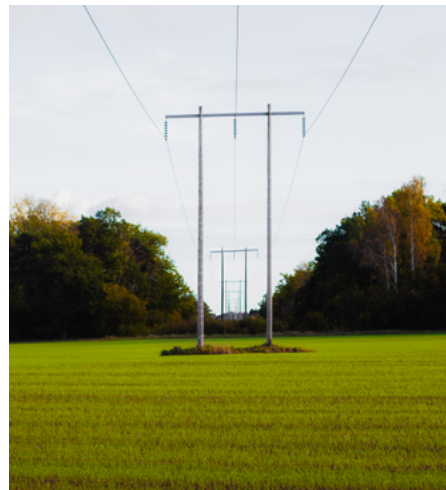
GEAB driver, genom Gotlands Elnät, investeringsprogrammet Kapacitet Gotland – en omfattande satsning för att möta Gotlands ökade elbehov i takt med klimatomställningen.

Målet är att bygga ut och modernisera elnätet så att det blir robust, driftsäkert och har tillräcklig kapacitet för både ökad elanvändning och mer lokal elproduktion från sol och vind. Totalt investeras omkring två miljarder kronor i ett stort antal delprojekt runt om på ön – den största förstärkningen av Gotlands elnät på flera decennier.

Utbyggnaden sker stegvis och långsiktigt, med arbeten som pågår nu och planerade insatser fram mot 2040. Just nu genomförs flera konkreta projekt, bland annat nya och förstärkta högspänningsledningar samt modernisering av elstationer.

Kapacitet Gotland är en avgörande möjliggörare för Gotlands klimatomställning och en viktig grund för ett klimatneutralt Gotland.

geab.se/om-geab/nyheter/



Science Park – Fixathon Gotland

Den 7–8 maj arrangerade Science Park Gotland och EY Fixathon Gotland – ett tvådagars arbetsformat där deltagare med olika bakgrunder arbetade med verkliga vattenutmaningar från gotländska aktörer.

Tre utmaningar och fyra team resulterade i konkreta lösningsförslag som

spänner från kommunikationskoncept och beteendedata till lokal materialvetenskap.

Vinnande team tog sig an utmaningen om läckande bevattningsdammar med ett förslag baserat på lokala restflöden – en idé som Science Park Gotland ser fram emot att följa vidare.

scienceparkgotland.se/nyheter/

Region Gotland växlar upp omställningen till fossilfria transporter

Mellan 2021 och 2026 har Region Gotland tagit flera viktiga steg för att minska klimatpåverkan från sina transporter. Genom att byta till det förnybara drivmedlet HVO100 för stora delar av fordonsflottan har utsläppen minskat kraftigt. Samtidigt har antalet elfordon i verksamheterna ökat markant – från elva elbilar år 2024 till 47 år 2026. Bilpoolen på Visborg är nu helt elektrifierad.

Fler hållbara resor i vardagen

För att göra hållbara resor enklare har regionen också satsat på fler tjänstecyklar, en digitalt bokningsbar elcykelpool och förmånscyklar för medarbetare. Intresset är stort, hittills har 887 förmånscyklar beställts.

Även arbetsfordonen ställs om. Lådcyklar, eldrivna parkfordon, cyklande



renhållningsarbetare samt nya el- och biogaslastbilar är några exempel på hur fossilfria alternativ tar större plats i verksamheterna.

Strategiska beslut för fortsatt omställning

För att stödja den fortsatta omställningen har Region Gotland också tagit fram en grön maskinanskaffningsplan med fokus på fossilfria drivmedel och antagit en ny riktlinje för laddinfrastruktur.

Tillsammans bidrar insatserna till att minska utsläppen och stärka regionens väg till ett klimatneutralt Gotland.

gotland.se

Ett steg närmare... ett klimatneutralt Gotland.



Energimyndigheten